

Indsatsplan

Bekæmpelse af Kæmpebjørneklo i
Nordfyns Kommune

nordfyns
kommune

Forfatter: Jakob Martin Pedersen

Oprettet den 6. januar 2016

Dokument nr. 480-2016-4378

Sags nr. 480-2016-549

Indhold

Indledning	2
Baggrund.....	2
Lovgrundlag.....	2
Nordfyns Kommunes bekæmpelse.....	3
Indsatsplan	3
Gyldighed	3
Indsatsområde.....	3
Krav til bekæmpelse	3
Tidsfrister	3
Opfølgning	4
Mulighed for anmeldelse	4
Kommunens tilsyn.....	4
Påbud og bøde	4
Administrative bestemmelser	4
Klage over indsatsplanen.....	4
Klage over kommunens afgørelser.....	5
Anbefalede metoder	5
Rodstikning	5
Slåning.....	5
Græsning.....	5
Skærmbekæmpelse	5
Jordbearbejdning.....	5
Sprøjtning.....	6
Yderligere information	6

Indledning

Nordfyns Kommunalbestyrelse har besluttet at udarbejde en indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpebjørneklo i kommunen. Planen har til formål at styrke den indsats som mange lodsejere og kommunen allerede nu gør. "Vi skaber fremtidens Nordfyn – sammen."

Indsatsplanen giver alle lodsejere pligt til at foretage en effektiv bekæmpelse af Kæmpebjørneklo på deres ejendom. Bekæmpelsen skal på sigt medføre, at planten udryddes fra Nordfyns Kommune.

Baggrund

Kæmpebjørneklo (*Heracleum mantegazzianum*) er en planteart, der aggressivt spreder sig til nye områder. Arten er invasiv og uønsket i den danske natur. Det er vigtigt, at Kæmpebjørneklo bekæmpes effektivt.

Planterne kommer typisk frem i marts-april, og sæsonen strækker sig frem til oktober. De blomstrer i juni-juli og sætter frø i perioden august-oktober. Nye skud kan forekomme i løbet af hele sæsonen.

Kæmpebjørnekloen er kendt for at kunne give udslet, hvis plantevæsken kommer i kontakt med huden, og huden herefter udsættes for sollys. Der er derfor god grund til at være forsigtig, når man bekæmper Kæmpebjørneklo.

Kæmpebjørnekloen stammer fra Kaukasus og er oprindeligt bragt til landet som prydblade. Planten klarer sig glimrende i det danske klima og har efterhånden spredt sig voldsomt i den danske natur. Den sætter mange frø – op til 20.000 pr. plante – og spreder sig villigt.

Kæmpebjørnekloen er i stand til at bortskygge og udkonkurrere naturligt hjemmehørende arter. Det er dels uheldigt for bevarelsen af den naturlige flora, men betyder også, at en række hjemmehørende insekter og smådyr mister deres føde- og ynglesteder. Langs vandløb kan bestande af Kæmpebjørneklo medføre en øget erosion af brinkerne, hvilket kan betyde en øget næringstilførsel til vandløbet.

Nordfyns Kommune får hvert år henvendelser fra lodsejere, som melder om Kæmpebjørneklo på egen og andres ejendom, og som spørger om råd vedr. bekæmpelsesmetoder, og hvem der har pligten til bekæmpelse. Hidtil er bekæmpelse sket på kommunale arealer, i 2 meter bræmme langs de vandløb, hvor kommunen vedligeholder, og på private arealer, hvor lodsejeren har ønsket at gøre en indsats. Med Indsatsplanen bliver bekæmpelsen mere effektiv og sker på alle arealer, hvor Kæmpebjørneklo forekommer

Lovgrundlag

Indsatsplanen er udarbejdet i medfør af Bekendtgørelse nr. 862 af 10. september 2009 om bekæmpelse af Kæmpebjørneklo. Bekendtgørelsen giver kommunen adgang til at pålægge ejere af arealer indenfor indsatsområdet at bekæmpe planten i overensstemmelse med en endeligt vedtaget og offentliggjort indsatsplan.

Bekendtgørelsen fastsætter, at et forslag til indsatsplanen skal offentliggøres, og at offentligheden skal have mindst 8 uger til at fremkomme med indsigelser til planen. Indsatsplanen kan vedtages og offentliggøres endeligt efter de 8 ugers høring.

Nordfyns Kommunes bekæmpelse

Nordfyns Kommune bekæmper Kæmpebjørneklo på kommunens egne arealer.

Nordfyns Kommune bekæmper Kæmpebjørneklo i 2 meter-bræmmen langs de vandløbsstrækninger, der er omfattet af den kommunale vandløbsvedligeholdelse.

Indsatsplan

Gyldighed

Indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpebjørneklo i Nordfyns Kommune er gældende fra datoen for offentliggørelse.

Indsatsplanen er gældende i 5 år til udgangen af 2020.

Indsatsområde

Indsatsplanen gælder inden for indsatsområdet, som omfatter hele Nordfyns Kommune.

Krav til bekæmpelse

Alle lodsejere har pligt til at sikre, at der sker en effektiv bekæmpelse af Kæmpebjørneklo. Dette indebærer, at:

- Bekæmpelsen skal sikre, at den enkelte plante dør.
- Bekæmpelsen skal udføres på en måde, så der på intet tidspunkt sker yderligere spredning af planten. Det vil sige, at planten ikke må sætte frø.

Bekæmpede bestande af Kæmpebjørneklo bør tilses hver tredje uge, hvor der tages stilling til tidspunkt og metode for næste bekæmpelse. Det kan være nødvendigt at tilse bekæmpede forekomster af Kæmpebjørneklo efter august, da bekæmpede planter også sent på sommeren kan danne blomsterstande, der skal fjernes inden frøsætning.

Tidsfrister

Bekæmpelse skal foregå i hele vækstperioden. Følgende frister for bekæmpelse skal derfor overholdes:

- 1. bekæmpelse skal være foretaget inden 1. maj.
- 2. bekæmpelse skal være foretaget inden 15. juni.
- 3. bekæmpelse skal være foretaget inden 15. august.

Opfølgning

Mulighed for anmeldelse

Man kan anmelde forekomster af Kæmpebjørneklo til kommunen. Anmeldelsen sendes pr. e-mail til teknisk@nordfynskommune.dk og skal indeholde et kortbilag, hvor forekomsten er markeret.

Kommunens tilsyn

Nordfyns Kommune fører tilsyn med overholdelse af indsatsplanen.

Kommunen kan på eget initiativ eller på baggrund af henvendelser føre tilsyn på arealer med bestand af Kæmpebjørneklo.

Kommunen har mulighed for at foretage bekæmpelse på private arealer, hvis et meddelt påbud om bekæmpelse ikke efterkommes.

Påbud og bøde

Konstaterer Nordfyns Kommune, at bekæmpelse af Kæmpebjørneklo ikke foretages i henhold til bestemmelserne i denne indsatsplan, kan kommunen pålægge lodsejeren at foretage bekæmpelse inden 14 dage. Påbuddet meddeles i medfør af bekendtgørelse om bekæmpelse af Kæmpebjørneklo. Påbuddet varsles ikke, idet indsatsplanens tidsfrister anses som indirekte varsel om påbud.

Det vil fremgå af påbuddet, hvornår kommunen vil foretage kontrol af, om påbuddet er efterkommet. Bekæmpelse ved kommunens foranstaltning kan iværksættes ved samme lejlighed.

Hvis et påbud om bekæmpelse ikke efterkommes, kan det straffes med bøde.

Administrative bestemmelser

Klage over indsatsplanen

Indsatsplanen kan påklages til NaturErhvervstyrelsen, hvad angår indsatsplanens overensstemmelse med Bekendtgørelse om bekæmpelse af Kæmpebjørneklo.

Klagen skal indgives senest 4 uger efter indsatsplanens offentliggørelse. Klagen sendes til Nordfyns Kommune på teknisk@nordfynskommune.dk eller via www.borger.dk. Kommunen videresender klagen og kommunens bemærkninger til klagen til NaturErhvervstyrelsen.

Klage over kommunens afgørelser

Kommunens påbud om bekæmpelse af Kæmpebjørneklo kan påklages til NaturErhvervstyrelsen. Klagevejledningen vil fremgå af den konkrete afgørelse. En klage vil ikke have opsættende virkning på påbuddet.

Anbefalede metoder

Generelt bør Kæmpebjørneklo bekæmpes tidligt på sæsonen, inden den sætter frø. Ofte vil det være nødvendigt at følge op med mere bekæmpelse senere på sæsonen. Indsatsen kan godt strække sig over flere år, da der kan gemme sig en stor frøpulje i jorden. Det er derfor vigtigt at være vedholdende i sin bekæmpelse.

Der er flere forskellige metoder til bekæmpelse alt efter typen af areal, bestandens størrelse og tidspunktet for bekæmpelse. Man skal altid være meget opmærksom på risikoen for at få saft på huden, når man foretager bekæmpelse.

Rodstikning

Den mest effektive men også mest krævende metode er at rodstikke planterne. Rodstikning sker ved at skære roden over med en skarpsleben spade i et skråt snit ca. 10-15 cm under jordoverfladen. Det er vigtigt at skære roden helt over, så planten ikke skyder igen. Metoden er mest egnet til enkeltplanter eller små bestande.

Slåning

Man kan også slå arealer med Kæmpebjørneklo. Arealerne kan enten slås med le (eller planterne kan skæres over med skuffejern), hvis det er mellemstore bestande, eller maskinelt, hvis det er store bestande.

Græsning

Kæmpebjørneklo kan også bekæmpes effektivt ved græsning. Får og flere arter af kvæg æder villigt af Kæmpebjørneklo og forhindrer, at planten sætter frø. Metoden kan eventuelt anvendes som opfølgende indsats efter en indledende slåning.

Skærmapning

Hvis planten har sat skærme, men endnu ikke har sat frø, kan frøspredning forhindres ved at kappe skærmene af. Skærmene skal efterfølgende samles ind og destrueres, så frøene ikke får mulighed for at tvangsmodne og spredes.

Jordbearbejdning

Meget store bestande kan også bekæmpes med gentagne jordbearbejdningsmetoder. Metoden må ikke benyttes på arealer med beskyttet natur, eller andre arealer, hvor jordbearbejdning i øvrigt ikke er tilladt.

Sprøjtning

Planterne kan også bekæmpes med Round-Up. Det anbefales, at denne metode kun bruges til at bekæmpe meget store bestande. Round-Up må ikke anvendes nær vandløb og på arealer med beskyttet natur.

Yderligere information

Der findes mere udførlig information på kommunens hjemmeside. Her findes der også information om arter, der kan forveksles med Kæmpebjørneklo, og som ikke skal bekæmpes, for eksempel Almindelig Bjørneklo, Strand-Kvan mv.